

Представництво Європейської
Комісії в Україні,
вул. Круглоуніверситетська, 10
01024 Київ, Україна
Тел.: +380 (44) 253-30-20
Факс: +380 (44) 230-23-90

Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки

Україна, Київ, 01021, вул. Садова 1/14, 4й поверх
Тел.: +38 (044) 253-5866, 253-5869. Факс: +38 (044) 253-5611
Web: <http://brc.undp.org.ua>

Проект фінансується ЄС, співфінансується та виконується ПРООН

9 вересня 2009 року.

До засідання Комісії з питань здійснення
пенсійного реформування

Коментарі та пропозиції до проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції дальшого проведення пенсійної реформи в Україні»

Проект Концепції дальшого проведення пенсійної реформи в Україні (далі Концепція), розроблений з урахуванням сучасних та прогнозних демографічних тенденції та ситуації на фінансовому ринку в Україні та світі, а також досвіду інших країн щодо реформування пенсійної системи. Разом з тим, окремі положення проекту потребують доопрацювання.

Доцільно відмітити важливість прийняття рішень щодо поточних проблем у пенсійному забезпеченні, оскільки вони перешкоджають правильному розумінню громадськістю причин реформ та її сприйняття. Це стосується питань індексації пенсій, пенсійного віку, пільгових та спеціальних пенсій, зрівняння мінімальної пенсії і прожиткового мінімуму, пенсійного забезпечення приватних підприємців та самозайнятих осіб. Однак, деякі з них вирішені частково, а в тексті документу концептуальні підходи щодо цих питань у майбутньому нечітко визначені.

Пенсійне забезпечення приватних підприємців.

- 1) Положення про внески приватних підприємців на ст.3 та ст.4 суперечать одне одному. Менші внески для підприємців платників єдиного податку порівняно з мінімально встановленим рівнем для нарахувань для всіх інших платників на ст. 3 названі «пільговим режимом», а на ст. 4 – цей режим названий таким, що «обумовлює звуження їх прав у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування». Таке ж непорозуміння існує і в реалізації цього положення та його сприйнятті приватними підприємцями та громадськістю. Зокрема, не зрозумілим є: як буде зарахований період роботи приватних підприємств до травня 2009 року, коли їх внески були меншими за мінімально встановлені розміри?
- 2) Відтепер приватні підприємці мають рівне право у нарахуванні пенсії з іншими групами населення, однак якщо підприємницька діяльність є додатковим видом зайнятості, а за основним місцем роботи відрахування на пенсійне забезпечення також здійснюються, то це створює додаткове навантаження на дохід працюючого.
- 3) З іншого боку, нарахування пенсії залежно від сплачених внесків є основою для реформованої системи, тому вважаємо за доцільне розглянути можливість врахування «подвійно» сплачених внесків у нарахуванні пенсій особам, які мають декілька видів зайнятості і сплачують відповідні внески. Інформування платників про такий механізм не лише дасть змогу збільшити надходження платежів, буде стимулом для легалізації трудової активності та збільшення пенсійних внесків з боку платників (у т.ч. приватних підприємців та самозайнятих осіб), а також дозволить запобігти проблемам з нарахуванням пенсій через цю неясність у майбутньому.

Механізм індексації

В частині пільгових та спеціальних пенсій, які є занадто високими, і, щоб не відбувалось індексації на індексацію, необхідно визначити максимальний поріг для пенсії, вище якого індексація здійснюється частково. Пенсія індексується в повному обсязі лише в тій частині, що не перевищує цей поріг, а інша частина пенсії може індексуватись лише частково (не більш ніж на 20 відсотків від коефіцієнта індексації, наприклад).

Регулювання діяльності пенсійних фондів.

Вважаємо, що п. в) (ст. 9) «приведення програми добровільного пенсійного забезпечення, діяльність яких регулюється окремим законодавчим актом, у відповідність до вимог Закону України «про недержавне пенсійне забезпечення» перенести з другого етапу реформування у перший етап.